



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΠΕΡ. Δ/ΝΣΗ Π. & Δ. ΕΚΠ/ΣΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Β' ΑΘΗΝΑΣ

Σχολείο : 5<sup>ο</sup> ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΕΥΚΗΣ  
Πρόγραμμα Π.Ε. ή Α.Υ. ή Πολιτιστικών :

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ : 2023-2024

**Τίτλος προγράμματος Α.Υ** «Πρόληψη κι αντιμετώπιση της βίας  
και του σχολικού εκφοβισμού»



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΠΕΡ. Δ/ΝΣΗ Π. & Δ. ΕΚΠ/ΣΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Β' ΑΘΗΝΑΣ

## Στοιχεία εκπαιδευτικών

Ονοματεπώνυμο και κλάδος συμμετεχόντων εκπαιδευτικών στο πρόγραμμα

Συντονιστές ΠΕ 60:

Θεοδωροπούλου Παναγιώτα & Αφροδίτη Χαπέση Παυλίνα.

**Εκπαιδευτικοί συμμετέχοντες στο μητρικό σχολείο :**

1. Ασπασία Μαυρίκα
- 2 Σγουροπούλου Σαματία

**Εκπαιδευτικοί συμμετέχοντες στο Παράρτημα:**

1. Δημογιάννη Ασημίνα
2. Μαρία Καψάλη



## Κριτήρια επιλογής του θέματος

Η επιθετικότητα - εκφοβισμός είναι πολυδιάστατα κοινωνικά φαινόμενα με ανησυχητικές διαστάσεις και βλαβερές συνέπειες στην ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών και στη διαδικασία της μάθησης. -Η άσκηση σχολικής βίας αποτελεί πρόδρομο παραβατικής συμπεριφοράς στο μέλλον και ο καλύτερος τρόπος αντιμετώπισης είναι η πρόληψη. -Είναι σημαντικό τα παιδιά να εκφράζονται σε κλίμα διαλόγου και επικοινωνίας. - Η διαχείριση του θυμού είναι σημαντικό βήμα σε μια ειρηνική κοινωνία. -Είναι υπαρκτή η ανάγκη επαναπροσδιορισμού των σχέσεων - δεσμών των νηπίων και η εκ νέου σύναψη συμβολαίου συνεργασίας, καθώς συχνά γίνεται προβολή του Εγώ .

Κριτήρια επιλογής του θέματος το οποίο αποτελεί και σχέδιο δράσης του σχολείου:

- -η κατανόηση της δύναμης της ομάδας, της συνεργασίας και του διαλόγου.
- -η διαμόρφωση και εφαρμογή ενός οργανωμένου πλαισίου διαχείρισης των εντάσεων και των συγκρούσεων
- -η διεύρυνση και ενίσχυση της κουλτούρας συνεργασίας - αλληλεγγύης - εμπιστοσύνης - αλληλοϋποστήριξης, ώστε να δημιουργηθεί ένα ασφαλές- δημιουργικό περιβάλλον μάθησης.
- - Η αναζήτηση της φωνής των παιδιών ,  
- Η μη βίαιη επίλυση των συγκρούσεών τους, ο σεβασμός, η σωστή διαχείριση των συναισθημάτων, η αποδοχή της διαφορετικότητας, η ενθάρρυνση της συμμετοχής, η παροχή ευκαιριών για δημιουργική συνεργασία, η ανάληψη πρωτοβουλιών και η αίσθηση κοινών στόχων, η καλλιέργεια της ενσυναίσθησης, η αναγνώριση -αποδοχή του άλλου, η ενίσχυση του δεσμού της ομάδας και η εδραίωση της συνεργασίας.
- Η ικανότητα για συνεργασία με τους συνομηλίκους, σε συνδυασμό με την καλλιέργεια του αλληλοσεβασμού και της αποδοχής, είναι σημαντικές κοινωνικές δεξιότητες για την εξέλιξη στη ζωή των παιδιών και η ενασχόληση με το θέμα αυτό είναι μεγίστης σημασίας.



## Σκοπός - στόχοι

- -η διαμόρφωση και εφαρμογή ενός οργανωμένου πλαισίου διαχείρισης των εντάσεων και των συγκρούσεων
- -η διεύρυνση και ενίσχυση της κουλτούρας συνεργασίας - αλληλεγγύης - εμπιστοσύνης - αλληλοϋποστήριξης, ώστε να δημιουργηθεί ένα ασφαλές-δημιουργικό περιβάλλον μάθησης.)
- Βελτίωση της στάση των μαθητών προς τους κανόνες της σχολικής ζωής
- εξάλειψη/μείωση φαινομένων σωματικής και λεκτικής βίας.
- Η εκδήλωση αρνητικών μορφών συμπεριφοράς στο σχολικό περιβάλλον να παρουσιάζει φθίνουσα πορεία.
- Καλλιέργεια δεξιοτήτων στα νήπια για ειρηνική διευθέτηση συγκρουσιακών καταστάσεων



## Σύνδεση με τα προγράμματα σπουδών

- **Σύνδεση με την ενότητα:** «Παιδί, Εαυτός και Κοινωνία , Προσωπική και Κοινωνικοσυναισθηματική Ανάπτυξη»
- Στο σύνθετο περιβάλλον του Νηπιαγωγείου, τα νέα κοινωνικά βιώματα που αποκτούν τα παιδιά και οι συνεπακόλουθες πολυδιάστατες γνώσεις που διαμορφώνονται ως προς την κοινωνική ζωή αποτελούν σημαντική κατάκτηση στην εξέλιξη της μαθησιακής διαδικασίας. Το παιδί είναι μέλος της σχολικής οικογένειας και βιώνει μέσα στο μικρόκοσμό του τις απαιτήσεις, τους συμβιβασμούς και τις συγκρούσεις που συνεπάγεται η οργανωμένη κοινωνικά ζωή, αλλά τις βιώνει συνήθως μέσα στο προστατευτικό κέλυφος, το οποίο καταφέρνει να απορροφά τους κραδασμούς και να φιλτράρει τις υπερβολικές αντιπαλότητες και αντιθέσεις. Ο εκπαιδευτικός έχει συνείδηση της πολυπλοκότητας του κοινωνικού πλαισίου μέσα στο οποίο ζει και αναπτύσσεται το παιδί και να αξιοποιεί τις εμπειρίες και τις πολιτισμικές καταβολές του, καθώς σ' αυτό το πρώιμο επίπεδο της εκπαίδευσης η καλλιέργεια των κοινωνικών δεξιοτήτων των παιδιών διαμορφώνεται κυρίως μέσα από το χώρο των βιωμάτων τους. Τα παιδιά στο Νηπιαγωγείο αναπτύσσουν την αυτοεκτίμησή τους, τις βασικές ικανότητες συνεργασίας και ταυτόχρονα συνειδητοποιούν τη μοναδικότητά τους και εντοπίζουν τις ομοιότητες και τις διαφορές τους με τους άλλους και μαθαίνουν να τις σέβονται. Πρέπει, επίσης, να καταστούν ικανά να περιγράψουν το άμεσο περιβάλλον τους και να γνωρίζουν τις βασικές διαφορές ανάμεσα σ' αυτό και σε άλλα ευρύτερα περιβάλλοντα μέσα από συγκρίσεις που ενθαρρύνονται να πραγματοποιούν. Είναι εμφανές ότι η ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων στο επίπεδο του Νηπιαγωγείου είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το περιεχόμενο που αναδύεται μέσα από τις δραστηριότητες της Γλώσσας και με τη συμμετοχή των παιδιών σε δραστηριότητες άλλων προγραμμάτων.

# Σύνδεση με τα προγράμματα σπουδών

Η συνειδητοποίηση του εαυτού και η ανάπτυξη θετικής αυτοεικόνας η οποία δομείται σε συνάρτηση με τις θετικές αλληλεπιδράσεις με το περιβάλλον, αποτελούν τη βάση για τον συναισθηματικό γραμματισμό και σημαντικό παράγοντα για την ενίσχυση της ψυχικής ανθεκτικότητας των παιδιών. Η Προσωπική και Κοινωνικοσυναισθηματική Ανάπτυξη αναφέρεται στην Αίσθηση του Εαυτού, στην διαμόρφωση θετικής αυτοεικόνας, στην αυτονομία και αλληλεξάρτηση, στην ανάπτυξη θετικής στάσης, στην Συναισθηματική Επίγνωση, στην αντίληψη των συναισθημάτων, στην έκφραση των συναισθημάτων, στην ανάπτυξη ενσυναίσθησης, στη διαχείριση των συναισθημάτων και της συμπεριφοράς, στη θετική αλληλεπίδραση και επικοινωνία και στην ανάπτυξη και διατήρηση σχέσεων.



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΠΕΡ. Δ/ΝΣΗ Π. & Δ. ΕΚΠ/ΣΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Β' ΑΘΗΝΑΣ

## Συνεργασία με φορείς (Δήμος, ΚΠΕ, ΜΚΟ, σύλλογοι γονέων, ειδικοί επιστήμονες κλπ)

- Με τις εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ που διοργάνωσαν για πέμπτη συνεχή χρονιά ετήσιο εκπαιδευτικό πρόγραμμα φιλιαναγνωσίας τον 5ο Μαραθώνιο Ανάγνωσης «Η ζωή στο σχολείο»  
<https://blogs.sch.gr/5nippefkis/2024/03/28/5os-marathonios-anagnosis-i-zoi-sto-scholeio>

- Με την συγγραφέα Φραντζέσκα Αλεξοπούλου Πετράκη, μας παρουσίασε :  
το υπό έκδοση τελευταίο της βιβλίο με τίτλο " Πρώτος Εγώ"

<https://blogs.sch.gr/5nippefkis/2024/03/07/drasi-sta-plaisia-kata-tis-vias-kai-toy-scholikoy-ekfovismoy-paroysiasi-ypo-ekdosi-vivlioy/>

το βιβλίο της " δωροβροχή": <https://blogs.sch.gr/5nippefkis/2023/12/20/christoygenniatikes-drastiriotites/>

το βιβλίο της: "Ονειρεύομαι με τα μάτια ανοιχτά".

<https://blogs.sch.gr/5nippefkis/2023/11/21/paroysiasi-vivlioy-apo-tin-syggrafea-frantzeska-alexopoyloy-petraki/>

Με τον Σύλλογο Γονέων του Νηπιαγωγείου για την δημιουργία πληροφοριακού υλικού

Με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων για την δράση: «Σπάμε τη σιωπή»

<https://blogs.sch.gr/5nippefkis/2024/03/06/2171/>

Με το Χαμόγελο του Παιδιού για την δράση: «Μίλα τώρα»

<https://blogs.sch.gr/5nippefkis/2024/03/04/symmetochi-se-drasi-enantia-sto-bullying-mila-tora-2/>

Συμμετοχή στο Εκπαιδευτικό πρόγραμμα: "Τα μυστικά της βαλίτσας" του Μουσείου σχολικής Ζωής, «Η παπαρούνα το έσκασε »



## Δραστηριότητες και Δράσεις (περιγραφή)

- - Αποτελεσματική σύνδεση τα με εργαστήρια δεξιοτήτων από τους θεματικούς κύκλους: 1) «Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ: Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη» με τίτλο «Αλληλοσεβασμός και Διαφορετικότητα », <https://blogs.sch.gr/5nippefkis/2023/12/23/ylopoiisi-toy-1oy-thematikoy-kykloy-ton-ergastirion-dexiotiton-scholikoy-etoys-2023-2024-me-titlo-allilosevasmos-kai-diaforetikotita-sto-nipiagogeio-apo-tin-thematiki-enotita-endiaferomai-kai-energo-k/>
- & 2) «Ζω καλύτερα – Ευ ζην» με τίτλο: «Ενδυνάμωση-Συνεργασία-Αποδοχή. Προλαβαίνουμε τη Βία, πριν εμφανιστεί»
- <https://blogs.sch.gr/5nippefkis/2024/02/16/ylopoiisi-toy-2oy-thematikoy-kykloy-ton-ergastirion-dexiotiton-scholikoy-etoys-2023-2024/>
- με στόχο: την προώθηση του αλληλοσεβασμού, την εξεύρεση τρόπων διαχείρισης συγκρούσεων, την βελτίωση των διαπροσωπικών σχέσεων & την επίτευξη δημιουργικού περιβάλλοντος μάθησης.



Συμμετοχή στην δράση ενάντια στην  
Ενδοσχολική Βία - Εκφοβισμό- "ΜΙΛΑ  
ΤΩΡΑ" που διοργάνωσε «Το Χαμόγελο του  
Παιδιού»,


<https://blogs.sch.gr/5nippefkis/2024/03/04/symmetochi-se-drasi-enantia-sto-bullying-mila-tora-2/>

-Δράση κατά της σχολικής βίας  
/εκφοβισμού «Σπάμε τη σιωπή, ενώνουμε  
τις φωνές κατά της βίας», που διοργάνωσε  
το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

<https://blogs.sch.gr/5nippefkis/2024/03/06/2171/>

-Τα παιδιά της Ελλάδας, ζωγράφισαν για τα  
παιδιά της Παλαιστίνης

<https://blogs.sch.gr/5nippefkis/2023/12/14/ta-paidia-tis-elladas-zografizoyn-gia-ta-paidia-tis-palaistinis/>




ενημέρωση της σχολικής κοινότητας για τον σχολικό εκφοβισμό , τους τρόπους πρόληψης & αντιμετώπισης, ποια είναι τα σημάδια :

<https://blogs.sch.gr/5nippefkis/2024/02/21/epimorfotiki-arthrografia-scholikos-ekfovismos-tropoi-prolipsis-kai-antimetopisis/>

<https://blogs.sch.gr/5nippefkis/2024/03/08/scholikos-ekfovismos-bullying-poia-einai-ta-simadia-kai-pos-na-voithisete-os-goneis/>

<https://blogs.sch.gr/5nippefkis/2024/03/06/panellinia-imerakata-tis-scholikis-vias-kai-toy-ekfovismoy/>



Παρουσίαση των βιβλίων της συγγραφέως  
Φραντζέσκας Αλεξοπούλου Πετράκη:

1. "Όνειρεύομαι με τα μάτια ανοιχτά"

[https://blogs.sch.gr/5nippefkis/2023/12/23/yl-  
opoiisi-toy-1oy-thematikoy-kykloy-ton-  
ergastirion-dexiotiton-scholikoy-etoys-2023-  
2024-me-titlo-allilosevasmos-kai-  
diaforetikotita-sto-nipiagogeio-apo-tin-  
themاتي-enotita-endiaferomai-kai-energo-k/](https://blogs.sch.gr/5nippefkis/2023/12/23/yl-<br/>opoiisi-toy-1oy-thematikoy-kykloy-ton-<br/>ergastirion-dexiotiton-scholikoy-etoys-2023-<br/>2024-me-titlo-allilosevasmos-kai-<br/>diaforetikotita-sto-nipiagogeio-apo-tin-<br/>themاتي-enotita-endiaferomai-kai-energo-k/)

2. " Πρώτος Εγώ"

[https://blogs.sch.gr/5nippefkis/2024/03/07/  
/drasi-sta-plaisia-kata-tis-vias-kai-toy-  
scholikoy-ekfovismoy-paroysiasi-ypo-  
ekdosi-vivlioy/](https://blogs.sch.gr/5nippefkis/2024/03/07/<br/>/drasi-sta-plaisia-kata-tis-vias-kai-toy-<br/>scholikoy-ekfovismoy-paroysiasi-ypo-<br/>ekdosi-vivlioy/)

3 Δωροβροχή

[https://blogs.sch.gr/5nippefkis/2023/12/20/christ-  
onvgeniatikes-drastiriotites/](https://blogs.sch.gr/5nippefkis/2023/12/20/christ-<br/>onvgeniatikes-drastiriotites/)



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΠΕΡ. Δ/ΝΣΗ Π. & Δ. ΕΚΠ/ΣΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Β' ΑΘΗΝΑΣ

# Δραστηριότητες και Δράσεις (επισυνάψτε 5 φωτογραφίες)









ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ  
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ  
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ  
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ (ΜΕ.Κ.ΘΕ.Μ.Ε.)



# Αναμνηστικό

Στον/στην μαθητή/τρια .....

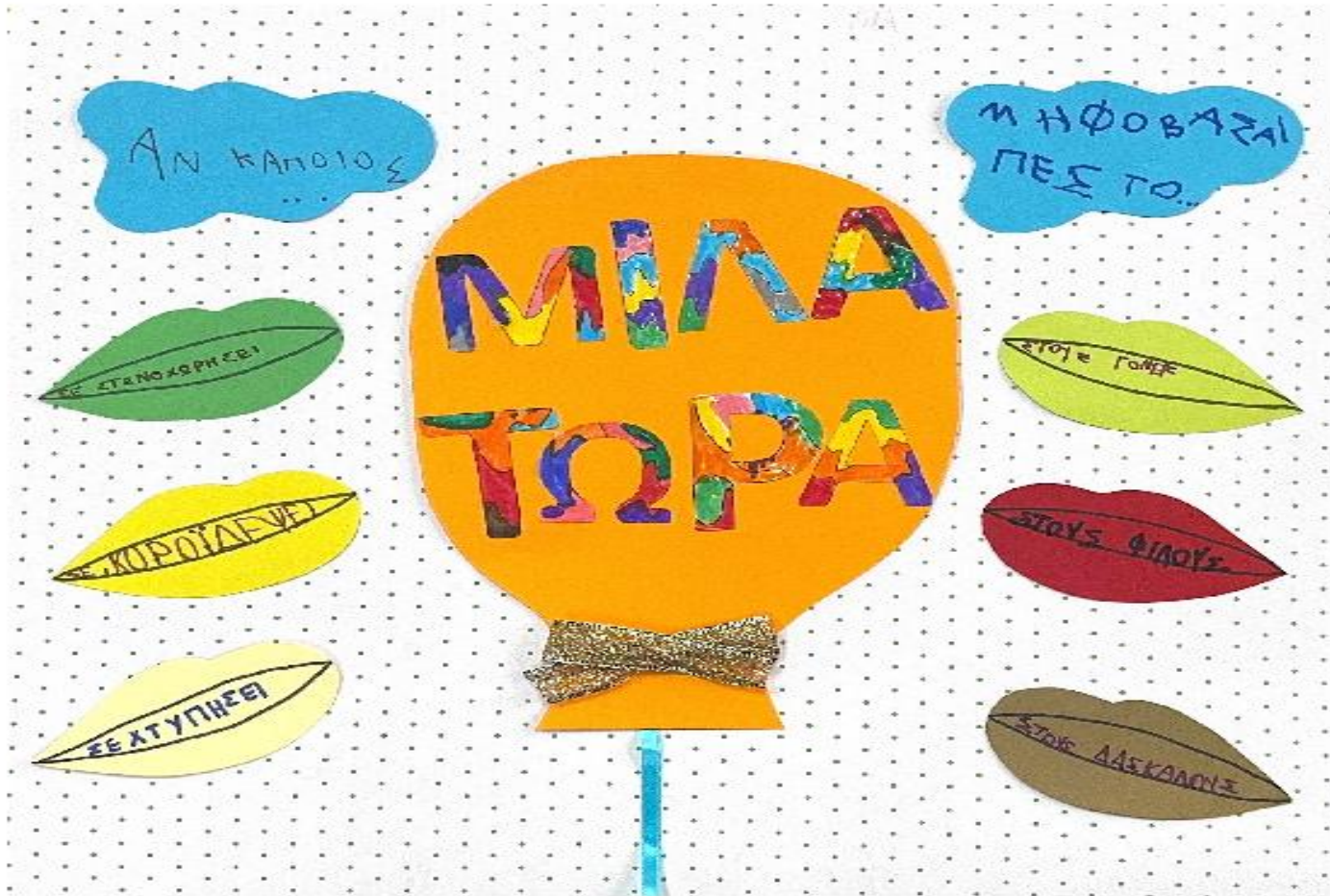
του 5<sup>ου</sup> ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΠΕΥΚΗΣ

Για τη συμμετοχή του/της στην Πανελλήνια Δράση του Δ.Σ.Σ.Δ  
**«Σπάμε τη σιωπή, ενώνουμε τις φωνές ενάντια στη βία»**  
που πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαρτίου 2024

Ο Επιστημονικά υπεύθυνος



Καθ. Θεόδωρος Θάνος









## Αξιολόγηση αποτελεσμάτων (το πριν και το μετά, τι άλλαξε ...)

-Καλλιεργήθηκαν δεξιότητες για ειρηνική διευθέτηση συγκρουσιακών καταστάσεων και καταγράφηκε φθίνουσα πορεία εκδήλωσης αρνητικών συμπεριφορών στο σχολικό περιβάλλον. -Οι περιπτώσεις παραβίασης των κανόνων γίνονται πλέον αντικείμενο συζήτησης (ανάλυση προβλήματος, ανακάλυψη κινήτρων, εξεύρεση εναλλακτικών τρόπων θετικής προσέγγισης). -Παρατηρήθηκε προσπάθεια των νηπίων να επιλύουν τις διαφορές, να ελέγχουν τον θυμό ή τον εκνευρισμό τους, επιλέγοντας την ειρηνική διευθέτηση. -Ενισχύθηκαν οι διαπροσωπικές σχέσεις, ευνοήθηκε η συνεργασία- ευγενής άμιλλα, διευκολύνθηκε η εκτόνωση των εντάσεων και διαμορφώνεται θετικό σχολικό κλίμα. Πραγματοποιήθηκαν δράσεις για να αποκτήσουν τα παιδιά θετική αυτοεικόνα και να βελτιώσουν τις σχέσεις με τους συμμαθητές τους. Το ουσιαστικότερο αποτέλεσμα είναι η ευαισθητοποίηση των παιδιών στον ενδεδειγμένο τρόπο έκφρασης των συναισθημάτων, η κατανόηση της σημασίας της δημιουργικής συνύπαρξης για την επίτευξη του βέλτιστου αποτελέσματος και η αποφυγή περιθωριοποίησης κάποιου από τα μέλη της ομάδας.